

Karla Zambrano González*

L'article 2 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea sobre el dret a la vida

DIAPPOSITIVA 1

Hola, benvinguts. Soc Karla Zambrano i en aquest vídeo, parlaré del dret a la vida regulat en la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

DIAPPOSITIVA 2

En primer lloc, coneixerem a què es refereix el dret a la vida. Així, l'article 2 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea indica:

«Que 1. Tota persona té dret a la vida. 2. Ningú podrà ser condemnat a la pena de mort ni executat».

Com a consideracions generals, hem de subratllar dos elements essencials. El primer, que se tracta d'un atribut inalienable de la condició humana; i el segon, que no cal entendre la resta dels Drets Humans (DDHH) i llibertats fonamentals sense el Dret a la vida.

Aquesta obra està protegida amb una [Llicència Creative Commons Reconeixement - No Comercial - Sense obra derivada](#)

Amb el suport del Programa Erasmus+ de la Unió Europea

Entre altres qüestions a destacar vinculades a aquest precepte, ens centrarem, d'una banda, en la remissió a l'article 2 del Conveni Europeu dels Drets Humans (CEDH) sobre el dret a la vida també, en relació amb l'art. 52.3 de la Carta de les Drets Fonamentals de la Unió Europea (CDFUE), que indica que en la mesura en què la present Carta continga drets que corresponguen a drets garantits pel Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, el seu sentit i abast seran iguals als que els confereix aquest Conveni. Aquesta disposició no obstarà al fet que el Dret de la Unió concedisca una protecció més extensa. D'altra banda, ens centrarem en el dret a la vida i l'abolició de la pena mort i finalment en el debat jurisprudencial sobre el dret a la vida «des de la concepció».

DIAPPOSITIVA 3

Com he indicat, el CEDH també regula el dret a la vida en el seu article segon i assenyala que el ***dret de tota persona a la vida està protegit per la llei. Ningú podrà ser privat de la seua vida intencionadament, excepte en execució d'una condemna que impose la pena capital dictada per un Tribunal al reu d'un delicte per al qual la llei estableix aqueixa pena.***

2. La mort no es considerarà com infligida en infracció del present article quan es produïska a

conseqüència d'un recurs a la força que siga absolutament necessari:

- a) *en defensa d'una persona contra una agressió il·legítima;*
- b) *per a detindre a una persona conforme a dret o per a impedir l'evasió d'un pres o detingut legalment*
- c) *per a reprimir, d'acord amb la llei, una revolta o insurrecció».*

Com veiem el contingut del dret a la vida en el Conveni i en la Carta té una sèrie de matisos que convé descriure. Començant per la redacció de l'art. 2 de la CDFUE que no admet l'excepció de la pena de mort, cosa que sí que fa el Conveni, però aquesta circumstància obeeix al fet que els Estats Membres de la UE són Parts en el Protocol núm. 6 del CEDH, que expressament aboleix la pena de mort.

D'altra banda hi ha una absència de definicions limitatives o negatives del Dret a la vida en la CDFUE, però a conseqüència de l'esmentat article 52.3 de la CDFUE, aquesta es remet al text del Conveni.

DIAPOSITIVA 4

Una altra qüestió important entorn al dret a la vida i l'abolició de la pena de mort és la imbricació entre aquest dret i el principi de no devolució. Així l'article 19.2 de la CDFUE indica que «*Ningú podrà*

ser retornat, expulsat o extradit a un Estat en el qual còrriga un greu risc de ser sotmés a la pena de mort, a tortura o a altres penes o tractes inhumans o degradants».

En cas de no reunir els requisits per a atorgar la protecció internacional i obtindre la condició de refugiat, l'Estat Membre receptor del sol·licitant de protecció internacional, podrà concedir-li la protecció subsidiària.

No obstant això, l'existència d'excepcions al voltant del principi de no devolució pot vindre de la signatura d'altres Tractats com l'Acord d'Extradició entre **la Unió Europea i els Estats Units d'Amèrica**.

D'altra banda, la Unió Europea es preocupa per l'existència de la pena de mort, la seua manera d'exercir-la i la freqüència en què es duu a terme en tots els països del món. La vigilància d'aquestes qüestions s'ha convertit en un dels objectius del Servei d'Acció Exterior de la UE qui el passat 29 d'abril de 2022, expressava la seua repulsa **davant l'aprovació d'una esmena del Codi Penal per part de l'Assemblea Nacional de Bielorússia que va introduir la pena de mort per als actes de terrorisme en grau de temptativa**.

DIAPPOSITIVA 5

El dret a la vida ha sigut objecte d'un desenvolupament jurisprudencial extens, si bé, la

recent Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (STJUE) de 19 de desembre de 2019 en l'Assumpte *Puppinck i altres contra la Comissió Europea*, la República de Polònia i altres demandats, va marcar un debat en referència al dret a la vida des de la concepció o moment embrionari, així com el finançament associat a les activitats d'I+D i la sol·licitud de l'exclusió d'ajuda financera de la Unió per a finançar l'avortament en programes de cooperació al desenvolupament.

En aquest cas, la Gran Sala va donar la raó a les parts demandades, desestimant el recurs de cassació.

DIAPPOSITIVA 6

Això és tot el que els havia de dir. Moltes gràcies per la vostra atenció.